

การทำบุญให้อาจารย์ใหญ่ของศิริราช

ศ พิเศษ นพ.สสจ.อง แสงวิเชียร

ภาควิชากายวิภาคศาสตร์, คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐.

การทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ ศพและโครงกระดูกที่ใช้เรียน มหกายวิภาคศาสตร์ ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีมานานพร้อมกับการใช้ร่างของมนุษย์ในการเรียนมหกายวิภาคศาสตร์ เนื่องจากศิริราชอยู่ใกล้กับวัดอมรินทราราม ดังนั้นหลังจากเรียนเสร็จแล้ว แผนกกายวิภาคศาสตร์จึงส่งร่างอาจารย์ใหญ่ที่เหลือไปเผาปนกิจที่วัดนี้ มีการสวดพระพุทธรูปและบังสุกุล อุทิศให้อาจารย์ใหญ่ทุกร่าง

วัดอมรินทราราม ถูกระเบิดทำลายเกือบราบในสงครามโลกครั้งที่ ๒ หลังสงครามจึงต้องส่งร่างอาจารย์ใหญ่ไปเผาปนกิจที่ วัดตี่ตวัด ซึ่งเป็นวัดราษฎร์เล็ก ๆ ในสวนใกล้ถนนเจริญสุขทิศ ทางวัดได้ทำพิธีให้เช่นเดียวกับที่เคยทำที่วัดอมรินทรฯ แผนกกายวิภาคศาสตร์ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งรับร่างอาจารย์ใหญ่จากศิริราชไปเรียน เริ่มทำพิธีเผาปนกิจ เต็มพิธีที่วัดตี่ตวัดก่อนศิริราช

ภายหลังหมู่บ้านจัดสรร ที่ขยายตัวรุกเข้าไปในสวนจนถึงวัดตี่ตวัด ไปร้องเรียนเจ้าหน้าที่เรื่องมลพิษ ไม่ยอมให้เผาปนกิจที่วัดนี้จนกว่าจะมีเมรุใหม่ วัดจน ๆ อย่างวัดตี่ตวัดก็ยังไม่เงินสร้างเมรุใหม่ ทำให้ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ต้องหางบประมาณทำเตาเผาศพเอง

การที่คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รับร่างอาจารย์ใหญ่จากศิริราชไปเรียนนั้น เป็นมรดกกันมาแต่ พ.ศ. ๒๔๘๔ เพราะ ศ.นพ.สุต แสงวิเชียร

ตกลงกับ ศ.หลวงวาทวิทยาวัฒน์ ว่าจะช่วยการศึกษา คณะทันตแพทย์

ที่คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มีพิธีทำบุญที่ตึกกายวิภาคศาสตร์ และทำบุญ อุทิศส่วนกุศลให้อาจารย์ใหญ่รวมทั้งบุพการีอยู่เสมอ แต่การทำบุญตึกอย่างนี้ไม่ได้ทำทุกปี นักศึกษาแพทย์จะถูกสอนให้เคารพศพส่วนขอศพและโครงกระดูกทุกชิ้นในฐานะอาจารย์ อาจารย์หมอสุด ซึ่งใจดีกับนักเรียนแพทย์มาก จะโกรธ ถ้านักศึกษาแพทย์คนใดแสดงกิริยาไม่ดีกับ ศพ นศพ. ผู้นั้นจะโดนรุ่นพี่อบรมขนาดหนักในการอบรมน้องใหม่ เรานับถือศพที่ใช้เรียน แต่เพิ่งจะมาเรียกอาจารย์ใหญ่ในภายหลัง

ปลายเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๐๕ นศพ. ศิริราช รุ่น ๗๐ ทำพิธีทำบุญเลี้ยงพระเพลและบังสุกุลให้อาจารย์ใหญ่ที่ห้องปฏิบัติการมหกายวิภาคศาสตร์หลังจากสอบไล่เสร็จ นศพ.รุ่น ต่อมาจึงถือเป็นประเพณีที่ต้องปฏิบัติ โดยทำบุญให้อาจารย์ใหญ่เมื่อสิ้นปีการศึกษา ที่ห้องปฏิบัติการมหกายวิภาคศาสตร์ทุกปี

เข้าก่อนพิธีทำบุญก็จะแจ้งรายชื่ออาจารย์ใหญ่ประจำโต๊ะให้นักเรียนทราบ อาจารย์ใหญ่มาจากบุคคลหลายอาชีพหลายฐานะ มีทั้งราชินิกุล ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ นักการเมือง ศาสตราจารย์ อาจารย์ ครู แพทย์ ทหาร พระภิกษุ แม่ชี ชาวบ้าน ชาวสวน ชาวนา มีทั้งพุทธ ทั้งคริสต์ หลัง พ.ศ. ๒๕๒๕ จึงพิมพ์ชื่ออาจารย์ใหญ่ประจำโต๊ะติดไว้ให้

๓๓

นักเรียนทราบตั้งแต่ต้นปี

พิธีพระราชทานเพลิงศพอาจารย์ใหญ่

พ.ศ. ๒๕๒๕ มหาวิทยาลัยมหิดล แบ่งที่ให้ ภายวิภาคศาสตร์สร้างศาลากายวิทยาทานที่ศาลาา โดย ได้งบประมาณสร้างอาคารเก็บศพ มีปอดองศพ และเตาเผาศพ อย่างดี ออกแบบให้มีห้องทำพิธี คล้ายเมรุเผาศพ แบบโรงทิม ปีพ.ศ. ๒๕๒๘ ศาลากายวิทยาทานเสร็จ ใช้ งานได้ดีแล้ว ผมจึงชวน นศพ.ศิริราชรุ่น ๙๕ จัดพิธีฌาปน กิจอาจารย์ใหญ่ที่ศาลากายวิทยาทาน ชวนทุกสถาบันที่ ขออาจารย์ใหญ่จากศิริราชไปทำพิธีร่วมกัน เพื่อเป็นการ ประหยัด นิมนต์พระภิกษุวัดศาลาวันมาทำพิธีสงฆ์ วัดนี้อยู่ ข้างมหาวิทยาลัยมหิดล ณ ศาลาา ผมเรียนปรึกษาท่าน อธิการเจ้าอาวาสว่า จะจัดพิธีฌาปนกิจให้ครบพิธีในครั้ง นี้ได้หรือไม่ ท่านบอกว่าได้ เอาเฉพาะส่วนสำคัญ ดังนี้

๑. บูชาพระรัตนตรัยและสมทานเบญจศีล
๒. พระธรรมเทศนา เรื่องบุญกุศล (อานิสงส์)

ในการบริจาคร่างกาย

๓. สวดพระพุทธรูป

๔. ถวายภัตตาหารเพล ในเวลาเดียวกัน นักศึกษา อ่านรายชื่ออาจารย์ใหญ่ และกล่าวคำสรรเสริญพระคุณ ของอาจารย์ใหญ่

๕. มาติกาบังสุกุล

๖. ถวายเครื่องไทยทาน แล้วพระสงฆ์อนุโมทนา

๗. เชิญแขกและนักศึกษารับประทานอาหาร กลางวันที่โรงอาหารของศาลาา (ภายหลังเลิกการเลี้ยง อาหารกลางวัน เพราะบริเวณศาลาาเจริญขึ้นมาก มีร้าน อาหารใกล้ ๆ มหาวิทยาลัยมากมาย แขกขอออกไปรับ ประทานอาหารอร่อยข้างนอก จึงเปลี่ยนเป็นเลี้ยงอาหาร ว่างระหว่างที่ถวายภัตตาหารเพล)

๘. เริ่มพิธีฌาปนกิจ โดยทอดผ้าบังสุกุล

๙. ประธานในพิธี (คณบดีคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล) วางเครื่องขมาศพ แล้วจุดไฟประชุมเพลิง

๑๐. ผู้มาร่วมงานวางดอกไม้จันทน์

ร่างของอาจารย์ใหญ่ทุกร่างจะห่อผ้าขาวแยก เป็นร่าง ๆ ไป วางบนผ้าถึงดองศพ วงด้ายสายสิญจน์ รอบทุกร่างโยงด้ายเข้ามาที่โลงเกียรติยศในหุ้มพิธี ในโลง

มีร่างอาจารย์ที่เป็นตัวแทน จะเลือกจากอาจารย์ผู้ใหญ่ ของศิริราช หรือของมหาวิทยาลัย

งานเสร็จไม่เกินบ่ายโมง ในพิธีฌาปนกิจนี้ให้

นักศึกษาทุกคนเป็นเจ้าของภาพ งานค่อนข้างยุ่ง เพราะ นักศึกษาไม่เคยกับศาสนพิธีและการจัดงานศพ แต่เมื่อ เสร็จงานแล้วนักศึกษา ก็ได้รับความรู้นอกหลักสูตรไปมาก งานที่ลำบากที่สุดคือการติดต่อญาติ และการทำหนังสือ ที่ระลึก ผมขอให้ทำหนังสือเพราะต้องการให้นักศึกษาเก็บ ไว้จะได้จดจำอาจารย์ใหญ่ของตัวเองได้ตลอดไป

นักศึกษาทุกสถาบัน มาช่วยกันหมด ตั้งแต่ ทำความสะอาด จัดสถานที่จัดดอกไม้ จัดอาหาร บริการ น้ำและอาหารว่างให้ญาติ รับแจ้งความประสงค์ของญาติ เช่น ให้เผาจริง แล้วรับอัฐิ หรือไม่รับอัฐิ หรือไม่ให้เผาจริง โดยจะรับร่างไปทำพิธีต่อเอง นักศึกษาทำงานมากบ้าง น้อยบ้าง แต่ญาติจะซาบซึ้งในความดีของนักศึกษามาก เพราะเด็กนักเรียนทำกันเองไม่ได้จ้างใครงานจบลงเพียง วางดอกไม้จันทน์ เท่ากับที่ชาวบ้านเรียกว่าเผาหลอก แล้ว จะเผาจริงให้ตามลำดับวันที่ญาตินัดมารับอัฐิ อัฐิที่ญาติ ไม่มารับ เราจะรวบรวมไว้ นาน ๆ ก็เอาไปลอยอังคารที่ ปากแม่น้ำเจ้าพระยา

ค่าใช้จ่ายในงาน ได้จากนักศึกษาเรียกกันคนละ ๒๐๐ บาท อาจารย์ช่วยทำบุญ ญาติใส่ซองให้ (ค่อนข้างมาก) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลให้เงินช่วย ปีละ ๕๐,๐๐๐ บาท (เริ่มจากสมัยอจ.อรุณ เป็นคนบตี) เงินที่เหลือจากปีนี้ นักศึกษาจะเก็บไว้ให้รุ่นต่อไปและใช้ ปรับปรุงศาลากายวิทยาทาน

เมื่ออาจารย์ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี เป็นคนบตี ท่านไปเป็นประธาน ท่านเสนอให้ ขอพระราชทานเพลิง ศพ เพราะอาจารย์ใหญ่ทุกท่านได้ทำความดีให้ประเทศ ชาติโดยการอุทิศร่างกายให้เพื่อการศึกษา อาจารย์อรุณ เผ่าสวัสดิ์ คณบดี ท่านต่อมาจึงดำเนินการขอพระราชทาน เเพลิงศพให้อาจารย์ใหญ่ทุกท่าน พิธีฌาปนกิจอาจารย์ ใหญ่จึงเป็นพิธีพระราชทานเพลิงศพ ซึ่งทำให้ญาติดีใจ มาก

พิธีพระราชทานเพลิงยังกำหนดการคล้าย เดิม โดยเชิญคณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เป็นประธานในพิธี เจ้าพนักงานกองราชพิธี เชิญ ไฟหลวง

และเครื่องขมาศของหลวง มาถึงศาลากายวิทยาทาน ก่อนเที่ยง เวลา ๑๒.๐๐ น. ประธานในพิธีประกอบพิธี พระราชทานเพลิง แล้วอาจารย์ ญาติ และนักศึกษาวาง ดอกไม้จันทน์ ตามลำดับ โดยการจัดให้วางดอกไม้จันทน์ ชุดละ ๕ ท่อน ทำให้เสร็จพิธีประมาณ ๑๒.๔๕ น.

เช้าวันงานจะขอให้ญาติยืนยันความประสงค์ในการทำพิธีกับร่างที่เรียนแล้วอีกครั้งหนึ่งว่าให้ทำอย่างไร ดังนี้

- ๑. ให้พระราชทานเพลิงจนเสร็จ คือเผาจริง แล้ว ญาติขอรับอัฐิ กลับไป จะรับเมื่อไร
- ๒. ให้เผาจริงแล้วไม่รับอัฐิ ภาควิชาจะเก็บไว้ใน เวลาอันควร แล้วจะทำพิธีลอยอัฐิ
- ๓. ไม่เผาจริง ญาติขอรับกลับไปทำพิธีต่อ เช่น พระราชทานเพลิง ตามสิทธิของผู้วายชนม์ (กรณีนี้ภาค วิชาจะไม่ส่งชื่อซ้ำซ้อนกับการขอพระราชทานเพลิงของ ภาควิชา แต่จะทำใบรับรองว่าเป็นอาจารย์ใหญ่) หรือ ญาติรับไปทำพิธีต่อที่ต่างอำเภอหรือต่างจังหวัด หรือทำ พิธีทางศาสนาอื่น ภาควิชาจะนำร่างใส่รถรับส่งอาจารย์ ใหญ่ไปส่งให้ถึงที่ตามต้องการ

พิธีไหว้ครู "อาจารย์ใหญ่"

เมื่อไปทำพิธีพระราชทานเพลิงที่ศาลากาย วิทยาทานแล้ว กังตพิธีทำบุญให้อาจารย์ใหญ่ที่ตึก กายวิภาคศาสตร์ไปหลายปี ต่อมาสมัยอาจารย์เกษร ศรีเปารยะ เป็นหัวหน้าภาควิชาฯ จึงได้คิดกันว่าในช่วง ต้นปีการศึกษาภาควิชาฯ ควรเป็นเจ้าภาพจัดพิธีทำบุญ ให้อาจารย์ใหญ่ในปีที่เรียนและให้อาจารย์ใหญ่ในตึกทุก ท่าน เพื่อให้นักเรียนทำความเคารพและรู้จักอาจารย์ใหญ่ รู้จักญาติอาจารย์ใหญ่ที่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ เชิญมา ปีแรก ๆ ก็เรียกว่า "ทำบุญให้อาจารย์ใหญ่" นักเรียนบอก ใคร ๆ ว่า "ทำบุญตึกกรอส" ผมบอกว่า "ทำบุญต้อนรับ อาจารย์ใหญ่" แต่ที่ว่าไปแล้วพิธีก็ไม่ต่างกว่าพิธีไหว้ครู เท่าไร จึงจะเรียกว่า "พิธีไหว้ครู อาจารย์ใหญ่" นิมนต์พระ ภิกษุที่วัดอมรินทธรฯ จำนวน ๙ รูป มาทำพิธีที่ห้องปฏิบัติการมหากายวิภาคศาสตร์ โดยเชิญญาติอาจารย์ใหญ่ทุก ท่านมาร่วมงาน

พิธีมีลำดับดังนี้

- ๑. ประกาศสดุดีอาจารย์ใหญ่
- ๒. พระสงฆ์สวดพระพุทธมนต์
- ๓. บังสุกุล อาจารย์ใหญ่ ในห้องปฏิบัติการ ทุกห้อง ในพิพิธภัณฑ และห้องเก็บศพ
- ๔. ถวายภัตตาหารเพล
- ๕. ถวายเครื่องไทยทาน แล้วพระสงฆ์ อนุโมทนา
- ๖. ประธานสงฆ์ ประพรมน้ำพระพุทธมนต์ให้

นักเรียนแพทย์ทุกคน และนักศึกษาปริญญาโททุกคน เพื่อ เป็นสิริมงคล

แล้วให้นักศึกษาเชิญญาติอาจารย์ใหญ่รับ ประทานอาหารกลางวันกับนักศึกษาที่คาเฟ่ตรีเรีย โดย ภาควิชาเป็นเจ้าภาพ

ประกาศสดุดีอาจารย์ใหญ่

ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ ขอประกาศนาม อาจารย์ใหญ่ ประจำปี พ.ศ.----- ให้ท่านผู้มีเกียรติ คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาทุกคนทราบ ขอให้ นักศึกษา ตั้งใจฟัง จดจำชื่อท่านอาจารย์ใหญ่ประจำโต๊ะ เรียนไว้ตลอดไป

(อ่าน รายชื่ออาจารย์ใหญ่)

ท่านทั้งปวงที่ได้กล่าวนามมานี้ รวมทั้งท่านที่ บริจาคโครงกระดูก ท่านที่บริจาคร่างกายและถูกนำไป ศึกษาที่สถาบันต่าง ๆ เป็นผู้มีบุญคุณของนักศึกษา

อาจารย์ใหญ่ทุกท่านเป็นผู้บำเพ็ญประโยชน์ สูงสุดแก่ประเทศชาติ ท่านเป็นผู้เข้าถึงแก่นแท้แห่ง พุทธธรรม คือ อนิจจัง ความไม่เที่ยง ทุกขัง สภาวะที่ไม่ คงสภาพอยู่ได้ อนัตตา ความไม่ใช่ตัวตน

ท่านจึงได้ทำพินัยกรรมมอบร่างกายของท่าน เป็นธรรมทาน ให้นักศึกษา ได้เรียนร่างกายของท่าน

ท่านอาจารย์ใหญ่ทุกท่านอุทิศร่างกายด้วย ศรัทธา ท่านเข้าใจดีว่านักศึกษาต้องเรียนร่างกายของท่าน โดยละเอียด ต้องแยกร่างของท่านออกเป็นชิ้นย่อย ๆ ท่าน เต็มใจให้นักศึกษาชำแหละเช่นนั้น ก็เพื่อประโยชน์ของ

มนุษยชาติและวิชาการ

ขอนักศึกษาทุกคนจงน้อมรับท่านอาจารย์ใหญ่ทุกท่านไว้ในฐานะครู ครูผู้ประเสริฐ และตั้งสัจจะปฏิญาณว่า จะตั้งใจเรียนเพื่อหาความรู้จากร่างของท่านด้วยความเคารพอย่างสูง

กายครูผู้อุทิศ	หวังเป็นวิทยาทาน
ฟังเรียนเพียรพิจารณา	จนรู้จบเจนวิชา
ควรทำด้วยสำรวม	จิตใจร่วมกายวาจา
รู้คุณหนุนนำพา	มงคลแท้แก่ตัวเอง
	ประพันธ์โดย ศ.นพ.ภูเก็ต วาจวนนท์
ปาเจราจะรียาโหนดิ	คุณุตตะรานุสาสะกา
ปัญญอุชฌิมิเกเรเตเต	ชินโนวาเทนะมามีหัง

ขออำนาจแห่งกุศลกรรม ฟังน้อมนำให้ท่านอาจารย์ใหญ่ ผู้ดินแดนอันเกษม มีพระนิพพานเป็นเบื้องหน้าทุกท่าน เทอญ

พิธีทำบุญให้อาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนต่าง ๆ ในประเทศไทย

พิธีไหว้อาจารย์ใหญ่ หรือ พิธีทำบุญให้อาจารย์ใหญ่ ตอนต้นปีการศึกษาเช่นนี้ ทุกโรงเรียนที่เรียนอาจารย์ใหญ่ทำเช่นเดียวกับที่กล่าวมาแล้ว ทุกโรงเรียนพิธีพระราชทานเพลิงศพบางโรงเรียนก็ทำเองถ้ามีกำลังทำ บางโรงเรียนก็ทำร่วมกัน อย่างกรณีของศิริราช ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีสถาบันที่ทำพิธีพระราชทานเพลิงด้วยกันถึง ๒๐ สถาบัน ร่างอาจารย์ใหญ่ที่ได้รับพระราชทานเพลิงถึง ๒๕๖ ร่าง มีผู้มาร่วมงานกว่า ๒,๐๐๐ คน

พิธีเหล่านี้รู้กันในสมาคมกายวิภาคศาสตร์ เรามีการประชุมวิชาการของสมาคม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเล่าถึงพิธีการที่เราปฏิบัติกับอาจารย์ใหญ่ให้อาจารย์กายวิภาคโรงเรียนอื่นรับรู้ อาจารย์กายวิภาคทุกคนรู้และตั้งใจที่นิตินักศึกษาทุกสถาบันมีความกตัญญู แต่เราไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องโฆษณา งานทำบุญให้อาจารย์ใหญ่ในแต่ละสถาบันไม่แตกต่างกันมาก เป็นพิธีทำบุญ สำหรับผู้วายนม บาง

สถาบันจะนิมนต์พระผู้ใหญ่มากล่าวสัมโมทนา หรือ เชิญผู้ใหญ่มากล่าวสดุดี

งานพระราชทานเพลิงศพอาจารย์ใหญ่ของสถาบันต่าง ๆ มีรายละเอียดแตกต่างกันคือ

๑. จัดงานเต็มรูปแบบ คือ มีงาน ๓ วัน วันแรกเป็นพิธีออกเมรุ ตั้งศพแล้วสวดพระอภิธรรมเวลากลางคืน วันที่ ๒ พิธีฌาปนกิจ เข้ามีสวดพระพุทธรูปแล้วถวายภัตตาหารเพล บ่าย มีพระธรรมเทศนา มาติกา บังสุกุล แล้วเวียนเมรุ เย็นพิธีพระราชทานเพลิง วันที่ ๓ เข้าเก็บอัฐิ บางแห่งมีการแห่ร่างอาจารย์ใหญ่จากภาควิชากายวิภาคศาสตร์ไปทำพิธีในวัดสำคัญของจังหวัด งานนี้จึงเป็นงานพิธีสำคัญของจังหวัดนั้น อธิการบดี คณะบดี ไปเวียนเมรุ ผู้ว่าราชการจังหวัดไปเป็นประธานในพิธี บางแห่งก็เชิญบุคคลสำคัญมาเป็นประธานในงาน

๒. ลดรูปแบบลง โดยวันแรกสวดพระพุทธรูปที่ภาควิชากายวิภาคศาสตร์ แล้วจึงนำร่างไปทำพิธีที่วัดหรือมาปลงสถานเต็มพิธีในวันที่ ๒ บางแห่งส่งร่างไปเผาจริงเสียก่อน เหลือเพียงบางส่วนของร่างไว้เผาบนเมรุในวันพิธี หรือมีแต่ร่างของอาจารย์ที่เป็นตัวแทนของอาจารย์ทั้งหมดเพียงร่างเดียวบนเมรุ บางแห่งเชิญมูลนิธิการกุศลมาช่วยงาน มีป้ายผ้าประชาสัมพันธ์ให้รู้กันทั้งในและนอกคณะฯ

๓. ลดเหลือแต่พิธีสำคัญ อย่างของศิริราช

Dr.Andreas Winkelmann อาจารย์กายวิภาคชาวเยอรมันผู้เคยมาช่วยสอนที่มหาวิทยาลัยยุนเรศวร ได้เห็นพิธีไหว้ครูของนักศึกษาไทย พิธีทำบุญให้อาจารย์ใหญ่ตอนต้นปี (Dr.Winkelmann เรียกว่า Dedication Ceremony) พิธีพระราชทานเพลิงศพ เมื่อสิ้นปีการศึกษา ท่านชื่นชมเรื่องนี้มาก ท่านเชื่อว่าที่ประเทศไทยมีร่างอาจารย์ใหญ่พอเรียนเสมอ เพราะนักเรียนแพทย์ของไทยเคารพอาจารย์ เคารพศพยิ่งกว่าอาจารย์ที่มีชีวิต และการได้รับพระราชทานเพลิงศพนั้นชาวไทยถือว่าเป็นเกียรติยศสูงยิ่ง ท่านเอาไปเขียนลงในวารสารแพทย์ของสหราชอาณาจักร BMJ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ กิจกรรมและจริยธรรมของนักเรียนแพทย์ไทยเช่นนี้ชาวต่างประเทศรู้ดีและชื่นชมนักหนา

ประเพณีไทยงานพิธีเผาศพไม่ใช่งานที่จะต้องมี

การร้องให้อีกแล้ว พิธีเผาศพแต่โบราณมีการเล่นมหรสพ หน้าไฟเช่น มีโขน มีดนตรีระโคมศพ ไม่มีความจำเป็นที่นักเรียนจะต้องไปร้องให้รำไรขอบคุณญาติอาจารย์ใหญ่นักศึกษาไทยทำงานพระราชทานเพลิงศพให้อาจารย์เช่นนี้เป็นกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมที่ดีมากแล้ว โรงเรียนแพทย์ในสหรัฐแนะนำให้นักศึกษาแพทย์เรียก ศพที่ใช้เรียนกายวิภาคศาสตร์ว่า “ผู้ป่วยคนแรก” เพื่อได้มีคุณธรรมสูงขึ้น แต่ของไทยเราคนไทยเรียกว่าอาจารย์ใหญ่ เพราะถือว่าเป็นครูผู้ยิ่งใหญ่ของนักเรียนแพทย์

การเรียกศพที่ใช้เรียนว่า “อาจารย์ใหญ่” การทำ “พิธีไหว้ครูอาจารย์ใหญ่” การทำ “พิธีพระราชทานเพลิง

ศพอาจารย์ใหญ่” เป็นการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมให้นักเรียนแพทย์ของประเทศไทย เป็นการเรียนของจริง ปฏิบัติจริงมีประโยชน์กว่าการบรรยายวิชานี้มาก สำหรับอาจารย์ศิริราช รุ่นที่เข้าเรียนก่อน พ.ศ. ๒๕๒๕ คงจะไม่ค่อยรู้เรื่องพิธีพระราชทานเพลิงศพอาจารย์ใหญ่ เป็นเพราะผู้จัดงานไม่ได้เชิญ เนื่องจากไม่มีที่ทางจะรับรอง ภาควิชากายวิภาคศาสตร์และนักศึกษาแพทย์ที่เป็นเจ้าภาพได้แจ้งเรื่องให้ฝ่ายประชาสัมพันธ์ของคณะฯ ทราบเรื่องก่อนงานทุกปี หวังว่าบทความนี้คงทำให้อาจารย์ศิริราชรู้เรื่องนักศึกษาแพทย์กับอาจารย์ใหญ่ของศิริราชดีขึ้นบ้าง

